
Obsah

ÚVOD	9
1 POSTMODERNÍ DOBA A JEJÍ VZTAH K METAFYZICE	15
1.1 Pojem postmoderny a její vztah k moderně.....	16
1.2 Idea plurality a její kritika	19
1.3 Bělohradského pojetí postmoderního obratu a odklon od metafyziky.....	20
1.4 Nejistota jako atributy postmoderní doby a její souvislosti.....	23
1.5 Časový rámec a relevance postmoderní situace.....	24
2 POJEM LIDSKÝCH PRÁV	27
2.1 Otázka jedné správné definice lidských práv	28
2.2 Pluralistický a multidisciplinární přístup k lidským právům	29
2.3 Negativní vymezení lidských práv	32
2.3.1 Pojem subjektivního práva	33
2.3.2 Přirozená práva	36
2.3.3 Základní práva.....	39
2.3.4 Práva člověka a občanská práva	39
2.3.5 Přirozená, lidská, nebo základní práva?.....	40
2.4 Klíčové charakteristiky lidských práv	41
2.5 Praktická ilustrace teoretických problémů: Jsou sociální práva lidskými právy?.....	43
2.5.1 Poválečná kritika sociálních práv a její hlavní argumenty.....	43
2.5.2 Univerzalismus sociálních práv a jeho postmoderní chápání	45
2.5.3 Struktura sociálních práv a její specifika	46
2.5.4 Otázka limitace a nákladů sociálních práv	48
2.5.5 Vztah státu k sociálním právům a postmoderní paradigma.....	50
2.5.6 Několik poznámek k možnému dalšímu vývoji státu a sociálních práv.....	51
2.6 Univerzalita lidských práv	53
2.6.1 Několik obecných poznámek o univerzalitě lidských práv	54
2.6.2 Obecné vymezení relativní univerzality lidských práv	56
2.6.3 Konceptuální a substantivní univerzalita	58
2.6.4 Antropologická univerzalita	59
2.6.5 Funkční univerzalita a otázka západního původu lidských práv	59
2.6.6 Mezinárodně právní univerzalita	61

2.6.7	Univerzalita překrývajícího se konsenzu	62
2.6.8	Ontologická univerzalita.....	62
2.6.9	Vztah univerzálního a relativního	64
2.6.10	Univerzalita a legitimita.....	66
2.6.11	Stručná poznámka k pragmatickému přístupu k lidským právům.....	68
2.6.12	Univerzalita a lidská práva: souhrnné hodnocení	69
3	LEGITIMITA A LIDSKÁ PRÁVA	71
3.1	Definice a druhy legitimity.....	72
3.2	Deskriptivní a normativní přístup k legitimitě.....	74
3.2.1	Deskriptivní přístup k legitimitě a její pojetí u Maxe Webera	75
3.2.2	Několik poznámek k normativnímu přístupu k legitimitě	77
3.3	Postmoderní přístup k legitimitě a otázka (velkých) vyprávění.....	77
3.4	Pojem delegitimizace.....	79
3.5	Legitimita lidských práv a její specifika.....	82
3.6	Kategorizace možných přístupů ke zkoumání zdůvodnění lidských práv a otázka vědeckosti.....	83
3.6.1	Deskriptivní přístupy ke zkoumání zdůvodnění lidských práv.....	84
3.6.2	Normativní přístupy ke zkoumání zdůvodnění lidských práv.....	85
4	ZPŮSOBY ZDŮVODNĚNÍ LIDSKÝCH PRÁV	89
4.1	Kategorizace zdůvodnění lidských práv	89
4.1.1	Stručná poznámka k pluralitě zdůvodnění a legitimit	93
4.2	Moc a účinnost jako prvky legitimizace a zdůvodnění.....	93
4.3	Konsenzuální a welfaristická zdůvodnění.....	94
4.3.1	Politická zdůvodnění a idea překrývajícího se konsenzu	94
4.3.2	Welfaristická zdůvodnění.....	98
4.4	Náboženské zdůvodnění.....	99
4.5	Zdůvodnění lidských práv a otázka lidské přirozenosti	104
4.6	Fundacionalismus	107
4.6.1	Fundacionalismus Alana Gewirtha	107
4.6.2	Fundacionalismus Jamese Griffina	109
4.7	Lidská práva a idea důstojnosti	112
4.7.1	Pojem důstojnosti v právním myšlení	113
4.7.2	Kritika ideje lidské důstojnosti	114
4.7.3	Souhrnné hodnocení vztahu lidských práv a důstojnosti.....	119

Obsah

---

5 RICHARD RORTY A ODMÍTNUTÍ ÚSILÍ O ZDŮVODNĚNÍ LIDSKÝCH PRÁV	121
5.1 Richard Rorty – pragmatista nebo postmodernista?.....	122
5.2 Základní teze Richarda Rortyho o lidských právech.....	124
5.3 Rortyho popření základu lidských práv a jeho souvislosti.....	125
5.4 Rortyho úvahy o lidské přirozenosti a pojmem sentimental education.....	126
5.5 Kritika pojmu sentimental education ze strany Patricka Haydена	128
5.6 Filosofický charakter Rortyho přístupu a jeho představy o lidskoprávním diskurzu.....	131
5.7 Souhrnné hodnocení Rortyho přístupu	133
 ZÁVĚR	 135
 SUMMARY	 139
 LITERATURA A DALŠÍ POUŽITÉ ZDROJE	 143